

Nordisk

Billed-Blad

Et underholdende og belærende Ugeskrift
for alle Stænder.

Redigeret af J. H. Halvorsen.

Nr. 2.

Søndagen den 10de April.

1864.

Indhold: Kiel (med Prospect). — En Begivenhed i Indien (sluttet). — Skovhuset i Hingeballe. Original Fortælling af G. A. Thyrsgod (fortsat). — Danske Nationaldragter (med Xylographi).

Danske Nationaldragter.

Den Amager stilles fra Sjælland ved Kallebodstrand; den er henved 2 Miil lang og 1 Miil bred. Den er meget flad, men tillige meget frugtbar.

I Aaret 1516 indkaldte Christian den Anden 24 Familier fra Districtet Waterland i Nord-Holland og gav dem Byen Magleby, som efter dem er kaldet Hollænderbyen, med tilhørende Marker samt Den Saltholm, for „at de skulde forsyne Kjøbenhavns Slot med de fornødne Rødder og Løg.“ Denne Befolknings Afkom blev saa talrig, at de ansøgte Frederik den Anden, om ogsaa at maatte nedsætte sig i de danske Byer paa Amager, hvilken Tilladelse blev dem forundt den 11te Juni 1574. Dens øvrige Indbyggere antog efterhaanden Hollændernes Stikke og Klædedragt, hvilken sidste de endnu forstørstedelen have beholdt. Amager har fra

den Tid forsynet Kjøbenhavn med den største Deel af hvad der forbruges af Kjøkkenværet.

I Nærheden af Christianshavn findes flere Fabrik-anlæg: Fredens Møllens Fabriker, de Holmbladiske Fabriker, Jacob Holm & Sønnens Fabriker, Greens Svovlstikkefabrik, endvidere 1 Papsfabrik, 2 Garverier, 1 Olbryggeri og 2 Baadebyggerier.

De første Byer paa Amager ere Sundbyvester og Sundbyøster; dernæst Taarnby med en Kirke af almindelig Bygning, Præstegaard, Skole, Fattighuus, Kro m. v., Rastrup haren lillehavn og i Nærheden, paa Rastrupgaard, et Kalkbrænderi; her findes ogsaa et Glasfabrik, et Saltraffinaderi og et Olbryggeri.

I Store Magleby Sogn ligger Kongelunden, som nu er en fredet Statsskov. I denne Lund findes et vildt Fasaneri, hvorved er ansat en Fasanjæger. Af Byer maa nævnes Store Magleby ogsaa kaldet Hollænderbyen, med sin Kirke, der er bygget 1580, og ombygget 1731. Den er restaureret i 1855 og er en af de smukkeste Landsbykirker i Landet. Den har intet Taarn, men derimod et Spiit. Paa Kirkegaarden findes en Sandstensstøtte, oprejst af J. C. Krieger til Minde om 25 faldne Sømænd paa Roslotillen under Faltsterbo den 20de October 1808. Byen har desuden en Præstegaard, Skole, Mølle, Kro m. m. Dragør, med over 300 Gaarde og

Huse. Den behøves kun for en ringe Deel af den agerbrugende Klasse, men derimod saa meget mere af dem, der leve af Søfart, Vøseri, Bjergning og Fiskeri.

Disse forskellige Erhverv, Byens Størrelse og Indvaanernes Dragt, der for Fruentimmerne endnu er af hollandsk Snit, medens Mændene for størstedelen ere sømandsklædte, giver Dragør et særegent Præg, ligesom ogsaa de pyntelige Smaahuse, der ere ordnede i Gaader, med paa-malede Gadenavne paa Hjørnerne, giver den et fra andre Landsbyer ganske forskjelligt Udseende. Bæring og Blegeri er en ikke ringe Erhvervsstille for Byen. I Middelalderen var Dragør et særdeles vigtigt Sted med Hensyn til det dengang betydelige Silbefiskeri i Sundet.

I 1530 kunde Christian den Tredie ikke indtage Kjøbenhavn, før han havde sat sig fast paa Amager, og da Kong Carl Gustav be-

lejrede Kjøbenhavn, indsaae han, at han ligeledes maatte indtage Den, men den 11te October 1658 gjorde Frederik den Tredie med Gyldenløve, Schaaf og Ahlesfeldt et fjælt Udsald og kastede ikke alene den fjendtlige Styrke tilbage ved Hollænderbyen, men tvang endog Carl Gustav, der var nærved at blive tagen til Fange, til at flygte i en aaben Baad.

Vort Træsnit viser her en Amagerbonde i oprindelig Klædedragt.

En Amagerbonde.

Med dette Nr. følger 3. Aft af „Evaadommen“, Romantisk Stilbring af J. Topelius.

Subskription paa Nordiskt Billed-Magazin modtages paa samtlige Postkontorer i Danmark, saavel som i alle Vogtsteder og hos Hovedkommissionairen, Boghandler C. F. Bielefeldt, H. af Kjøbmagergade og Klædeboerne. Subskriptionsprisen er 3 Mk. 4 St. for et Kvartal, eller 4 St. pr. Nummer. Hver Uge udkommer et Nr., hvormed følger et smukt udsæet Lithographi, afveglende med et Portrait, Prospect, scenisk Skitse m. m.

Kjøbenhavn. Trykt hos F. C. Bording.